

دانشگاه پیام نور

روان‌شناسی تربیتی

(رشته روان‌شناسی)

www.ketab.ir

دکتر حسین زارع دکتر اکبر رضایی دکتر علی مصطفائی

امروزه کتاب‌خوانی و علم‌آموزی، نه تنها یک وظیفه‌ی ملی، که یک واجب دینی است.

مقام معظم رهبری

در عصر حاضر یکی از شاخصه‌های ارزیابی رشد، توسعه و پیشرفت فرهنگی هر کشوری میزان تولید کتاب، مطالعه و کتاب‌خوانی مردم آن مرز و بوم است. ایران اسلامی نیز از دیرباز تاکنون با داشتن تمدنی چند هزارساله و مراکز متعدد علمی، فرهنگی، کتابخانه‌های معتبر، علما و دانشمندان بزرگ با آثار ارزشمند تاریخی، سرآمد دولت‌ها و ملت‌ها و ما را به دیگر بوده و در عرصه‌ی فرهنگ و تمدن جهانی به‌سان خورشیدی تابناک همچنان می‌درخشد و با فرزندان نیک‌نهاد خویش هنرنمایی می‌کند. چه کسی است که در دنیا با دانشمندان فرزانه و نام‌آور ایرانی همچون ابوعلی سینا، ابوریحان بیرونی، فارابی، خوارزمی، ... همچنین شاعران برجسته‌ای نظیر فردوسی، سعدی، مولوی، حافظ و ... آشنا نباشد؟ در مقابل عظمت آنها سر تعظیم فرود نیاورد. تمامی این افتخارات ارزشمند، برگرفته از مزار عشق و علاقه فراوان ملت ما به فراگیری علم و دانش از طریق خواندن و مطالعه منابع و کتاب‌های گوناگون است. به شکرانه‌ی الهی، تاریخ و گذشته ما، همیشه درخشان و پربرکت است. ولی اکنون در این زمینه در چه جایگاهی قرار داریم؟ آمار و ارقام ارائه‌شده از سوی حساب و سازمان‌های فرهنگی در مورد سرانه‌ی مطالعه‌ی هر ایرانی، برایمان چندان امیدوارکننده نمی‌باشد و رهبر معظم انقلاب اسلامی نیز از این وضعیت بارها اظهار کله و ناخشنود شده‌اند.

کتاب، دروازه‌ای به سوی گستره‌ی دانش و معرفت است و کتاب خیر، یکی از بهترین ابزارهای کمال بشری است. همه‌ی دستاوردهای بشر در سراسر عمر جهان، تا آنجا که قابل کتابت بوده است، در میان دست‌نوشته‌هایی است که انسان‌ها پدید آورده و می‌آورند. در این مجموعه‌ی بی‌نظیر، تعالیم الهی، درس‌های پیامبران به بشر، و همچنین علوم مختلفی است که سعادت بشر بدون آگاهی از آنها امکان‌پذیر نیست. کسی که با دنیای زیبا و زندگی‌بخش کتاب ارتباط ندارد بی‌شک از مهم‌ترین دستاوردهای انسانی و نیز از بیشترین معارف الهی و بشری محروم است. با این دیدگاه، به‌روشنی می‌توان ارزش و مفهوم رمزی عمیق در این حقیقت تاریخی را دریافت که اولین خطاب خداوند متعال به پیامبر گرامی اسلام (ص) این است که «بخوان!» و در اولین

فهرست مطالب

پیشگفتار

پانزده

فصل اول. مقدمه‌ای به روان‌شناسی یادگیری.....	۱
هدف‌های یادگیری.....	۱
مقدمه.....	۱
۱-۱ پیشرفت‌های تاریخی بعدی.....	۳
۱-۱-۱ رویکرد رفتاری.....	۳
۱-۱-۲ انقلاب شناختی.....	۳
۲-۱ تعریف یادگیری.....	۵
۳-۱ آموزش: معلمان خبره و اثربخش.....	۷
۴-۱ تعریف آموزش و تدریس.....	۸
۱-۴-۱ دانش حرفه‌ای.....	۹
۲-۴-۱ مهارت‌های حرفه‌ای.....	۱۲
۵-۱ تعهد و انگیزه.....	۱۴
خلاصه فصل اول.....	۱۶
خودآزمایی چهارگزینه‌ای فصل اول.....	۱۷
خودآزمایی تشریحی فصل اول.....	۱۸
فصل دوم. رشدشناختی یادگیرندگان.....	۱۹
هدف‌های یادگیری.....	۱۹
مقدمه.....	۱۹
۱-۲ نظریه رشدشناختی پیاژم.....	۲۰
۲-۲ مفاهیم اصلی نظریه پیاژم.....	۲۱

۲۱	۱-۲-۲ تعادل‌یابی
۲۲	۲-۲-۲ طرح‌واره‌ها
۲۲	۳-۲-۲ درون‌سازی و برون‌سازی
۲۳	۴-۲-۲ سازمان
۲۴	۳-۲ مراحل رشد
۲۵	۱-۳-۲ مرحله حسی - حرکتی (تولد تا ۲ سالگی)
۲۵	۲-۳-۲ مرحله پیش‌عملیاتی (۲-۷ سالگی)
۲۹	۳-۳-۲ مرحله عملیات عینی (۷ تا ۱۱ سالگی)
۳۰	۴-۳-۲ مرحله عملیات صوری (۱۱ سالگی به بعد)
۳۱	۴-۲ کاربردهای آموزشی نظریه پیاژه
۳۱	۱-۴-۲ درک رشدشناختی
۳۱	۴-۴ فعال نگه‌داشتن دانش‌آموزان
۳۲	۳-۱-۲ ایجاد ناهمخوانی
۳۲	۴-۴-۲ برابری هان اجتماعی
۳۲	۵-۲ ارزیابی نظریه
۳۴	۶-۲ دیدگاه‌های نوپیاژه‌ها، مورد رشدشناختی
۳۴	۷-۲ نظریه فرهنگی - اجتماعی ویدسکی از رشدشناختی
۳۵	۱-۷-۲ مفاهیم اصلی در نظریه ویگوتسکی
۴۰	۲-۷-۲ کاربردهای آموزشی نظریه ویگوتسکی
۴۱	۳-۷-۲ ارزیابی نظریه ویگوتسکی
۴۲	۴-۷-۲ مقایسه دیدگاه‌های پیاژه و ویگوتسکی درباره رشدشناختی
۴۳	خلاصه فصل دوم
۴۴	خودآزمایی چهارگزینه‌ای فصل دوم
۴۵	خودآزمایی تشریحی فصل دوم
۴۷	فصل سوم. رشد اجتماعی و اخلاقی یادگیرندگان
۴۷	هدف‌های یادگیری
۴۷	مقدمه
۴۸	۱-۳ رشد اجتماعی
۴۸	۱-۱-۳ دیدگاه‌گیری
۴۹	۲-۱-۳ حل مسئله اجتماعی
۵۰	۲-۳ رشد اخلاقی
۵۰	۱-۲-۳ نظریه پیاژه در مورد رشد اخلاقی
۵۱	۲-۲-۳ نظریه کلبیرگ در مورد رشد اخلاقی
۵۴	۳-۳ آموزش اخلاق
۵۵	۴-۳ ارزیابی نظریه کلبیرگ
۵۶	۵-۳ معیارهای اخلاقی مردانه و زنانه
۵۷	۶-۳ عوامل هیجانی در رشد اخلاقی
۵۸	خلاصه فصل سوم

۵۹	خودآزمایی چهارگزینه‌ای فصل سوم
۵۹	خودآزمایی تشریحی فصل سوم
۶۱	فصل چهارم. تفاوت‌های فردی یادگیرندگان
۶۱	هدف‌های یادگیری
۶۱	مقدمه
۶۲	۱-۴ هوش
۶۳	۲-۴ هوش یگانه و چندگانه
۶۴	۳-۴ نظریه گاردنر از هوش‌های چندگانه
۶۵	۱-۳-۴ هوش زبانی یا کلامی
۶۶	۲-۳-۴ هوش منطقی - ریاضی
۶۶	۳-۳-۴ هوش موسیقایی
۶۶	۴-۳-۴ هوش بانی - جنبشی
۶۶	۳-۳-۴ هوش فضایی
۶۶	۶-۳-۴ هوش میان فردی
۶۷	۷-۳-۴ هوش درونی فردی
۶۷	۸-۳-۴ هوش طبیعت‌گردانه
۶۹	۴-۴ نظریه هوش سه‌بخشی رنبرگ
۶۹	۱-۴-۴ هوش تحلیلی
۷۰	۲-۴-۴ هوش خلاق
۷۰	۳-۴-۴ هوش عملی
۷۲	۵-۴ هوش: طبیعت یا تربیت
۷۲	۱-۵-۴ دیدگاه افراطی طبیعت یا ذاتی
۷۲	۲-۵-۴ دیدگاه تربیت یا پرورش
۷۲	۶-۴ سبک‌های یادگیری
۷۴	۷-۴ انواع سبک‌های شناختی
۷۴	۱-۷-۴ سبک‌های یادگیری عمقی، سطحی و راهبردی
۷۶	۲-۷-۴ سبک‌های وابسته به زمینه - نایسته به زمینه
۷۸	۳-۷-۴ سبک تکانشی در برابر تأملی
۷۹	۴-۷-۴ سبک‌های واگرا، همگرا، جذب‌کننده و انطباق‌یابنده
۸۲	۵-۷-۴ سبک‌های فعال، متفکر، نظریه پرداز و عمل‌گرا
۸۲	۶-۷-۴ رویکردهای یادگیری تحلیلی / کلی، و دیداری / کلامی
۸۳	۸-۴ سبک‌های یادگیری: کاربردهایی برای معلمان
۸۳	۹-۴ شخصیت و خلق و خو
۸۴	۱-۹-۴ شخصیت
۸۶	۱۰-۴ خلق و خو
۸۸	خلاصه فصل چهارم
۸۹	خودآزمایی چهارگزینه‌ای فصل چهارم
۹۱	خودآزمایی تشریحی فصل چهارم

۹۳	فصل پنجم. نظریه‌های رفتاری.....
۹۳	هدف‌های یادگیری.....
۹۳	مقدمه.....
۹۴	۱-۵ شرطی‌سازی کلاسیک.....
۹۵	۱-۱-۵ محرک‌ها و پاسخ‌ها در شرطی‌سازی کلاسیک.....
۹۶	۲-۱-۵ تعمیم و تمیز.....
۹۶	۳-۱-۵ خاموشی.....
۹۷	۴-۱-۵ بازگشت خودبه‌خودی.....
۹۷	۵-۱-۵ شرطی‌شدن کلاسیک در کلاس درس.....
۹۸	۲-۵ شرطی‌سازی عاملی یا کنشگر.....
۹۹	۱-۵ تقویت.....
۱۰۵	۲-۵ تنبیه.....
۱۰۷	۴-۵ اثر پیشایندها - رفتار.....
۱۰۸	۵-۵ تحلیل کارکردی رفتار.....
۱۱۰	۶-۵ آموزش برآمده.....
۱۱۱	خلاصه فصل پنجم.....
۱۱۲	خودآزمایی چهارگزینه‌ای - فصل پنجم.....
۱۱۳	خودآزمایی تشریحی فصل پنجم.....
۱۱۵	فصل ششم. نظریه شناختی - اجتماعی.....
۱۱۵	هدف‌های یادگیری.....
۱۱۵	مقدمه.....
۱۱۶	۱-۶ مقایسه رفتارگرایی و نظریه شناختی - اجتماعی.....
۱۱۶	۱-۱-۶ تعریف یادگیری.....
۱۱۶	۲-۱-۶ نقش انتظارات.....
۱۱۷	۳-۱-۶ علیت متقابل.....
۱۱۸	۲-۶ الگوبرداری.....
۱۱۹	۳-۶ الگودهی شناختی.....
۱۲۰	۴-۶ یادگیری جانشینی.....
۱۲۱	۵-۶ عدم وقوع پیامدهای مورد انتظار.....
۱۲۲	۶-۶ نتایج یا پیامدهای الگوبرداری.....
۱۲۳	۷-۶ فرایندهای درگیر در یادگیری از الگوها.....
۱۲۴	۸-۶ اثربخشی الگوها.....
۱۲۵	۹-۶ یادگیری خودتنظیمی.....
۱۲۶	۱-۹-۶ هدف‌گزینی.....
۱۲۶	۲-۹-۶ نظارت بر خود.....
۱۲۷	۳-۹-۶ خود ارزشیابی.....
۱۲۸	۴-۹-۶ استفاده از راهبردها.....
۱۲۹	۱۰-۹ خودکارآمدی.....

۱۳۰	خلاصه فصل ششم
۱۳۱	خودآزمایی چهارگزینه‌ای فصل ششم
۱۳۲	خودآزمایی تشریحی فصل ششم
۱۳۳	فصل هفتم. الگوی پردازش اطلاعات
۱۳۳	هدف‌های یادگیری
۱۳۳	مقدمه
۱۳۶	۱-۷ اطلاعات، حافظه و تفکر
۱۳۶	۲-۷ منابع شناختی: گنجایش و سرعت پردازش اطلاعات
۱۳۷	۳-۷ سازوکارهای تغییر
۱۳۷	۱-۳-۷ رمزگردانی
۱۳۷	۲-۳-۷ خردکاری
۱۳۸	۳-۳-۷ راه‌سازی
۱۳۸	۴-۷ مدل استاندارد حافظه
۱۳۸	۱-۴-۷ رمزگردانی
۱۳۹	۲-۴-۷ ذخیره‌کردن
۱۳۹	۳-۴-۷ بازیابی
۱۳۹	۵-۷ رمزگردانی در سه نوع حافظه
۱۴۱	۶-۷ توجه چیست؟
۱۴۲	۱-۶-۷ توجه انتخابی
۱۴۲	۲-۶-۷ توجه تقسیم‌شده
۱۴۲	۳-۶-۷ ثبات توجه
۱۴۲	۴-۶-۷ توجه اجرایی
۱۴۳	۷-۷ حافظه
۱۴۳	۱-۷-۷ رمزگردانی
۱۴۴	۲-۷-۷ راهبردهای مورد استفاده در رمزگردانی
۱۴۸	۸-۷ ذخیره‌کردن اطلاعات در سه نوع حافظه
۱۴۸	۱-۸-۷ حافظه‌ی حسی
۱۴۹	۲-۸-۷ حافظه‌ی کوتاه‌مدت
۱۵۰	۳-۸-۷ حافظه‌ی بلندمدت
۱۵۱	۹-۷ انواع حافظه‌ی بلندمدت
۱۵۲	۱-۹-۷ حافظه‌ی اخباری
۱۵۲	۲-۹-۷ حافظه‌ی روشی (غیراخباری)
۱۵۳	۱۰-۷ نظریه‌های پردازش
۱۵۶	۱۱-۷ یادآوری و فراموشی در سه نوع حافظه
۱۵۷	۱-۱۱-۷ حافظه‌ی کوتاه‌مدت
۱۵۷	۲-۱۱-۷ حافظه‌ی بلندمدت
۱۵۹	۳-۱۱-۷ راه‌های کمک به بهبود بازیابی اطلاعات از حافظه
۱۶۱	۱۲-۷ راهبردهای یادگیری

۱۶۳	خلاصه فصل هفتم
۱۶۴	خودآزمایی چهارگزینه‌ای فصل هفتم
۱۶۵	خودآزمایی تشریحی فصل هفتم
۱۶۷	فصل هشتم. انگیزش و یادگیری
۱۶۷	هدف‌های یادگیری
۱۶۷	مقدمه
۱۶۹	۱-۸ نظریه‌های انگیزش
۱۷۲	۲-۸ انواع انگیزش
۱۷۳	۱-۲-۸ انگیزش بیرونی
۱۷۳	۱-۲-۸ انگیزش درونی
۱۷۷	۳-۸ دانش‌های بیرونی و انگیزش درونی
۱۷۸	۴-۸ فرایندهای شناختی مؤثر بر انگیزش
۱۷۸	۴-۸ اسناد و اندیشه‌ها
۱۷۹	۲-۴-۸ پندها، اسناد
۱۸۰	۳-۴-۸ اسناد سنتز در درمان‌دگی آموخته‌شده
۱۸۱	۴-۴-۸ درمان‌دگی آموخته‌شده دانش‌آموزان دارای مشکلات یادگیری
۱۸۲	۵-۴-۸ برنامه‌های تغییر اسناد
۱۸۲	۵-۸ جهت‌گیری هدف
۱۸۴	۶-۸ خودکارآمدی و انگیزش
۱۸۵	۷-۸ تعیین هدف، برنامه‌ریزی و خود نظارتی
۱۸۶	خلاصه فصل هشتم
۱۸۶	خودآزمایی چهارگزینه‌ای فصل هشتم
۱۸۷	خودآزمایی تشریحی فصل هشتم
۱۸۹	فصل نهم. راهبردها و شیوه‌های آموزشی
۱۸۹	هدف‌های یادگیری
۱۸۹	مقدمه
۱۹۱	۱-۹ روش سخنرانی در تدریس
۱۹۲	۱-۱-۹ چه موقع روش سخنرانی روشی مناسب است؟
۱۹۲	۲-۱-۹ رهنمودهایی برای افزایش اثربخشی روش سخنرانی
۱۹۳	۳-۱-۹ محدودیت‌های مرتبط با روش سخنرانی
۱۹۴	۲-۹ پیش‌سازمان‌دهنده‌ها
۱۹۵	۳-۹ رویکردهای فعال تدریس
۱۹۶	۴-۹ مراحل اجرایی روش تدریس سازنده‌گرایی
۱۹۷	۱-۴-۹ یادگیری فعال
۱۹۹	۵-۹ روش‌های مبتنی بر پژوهشگری
۲۰۲	۱-۵-۹ محاسن روش اکتشافی هدایت شده
۲۰۲	۲-۵-۹ معایب روش اکتشافی

۶-۹ یادگیری مبتنی بر حل مسئله.....	۲۰۳
۱-۶-۹ محاسن روش یادگیری مبتنی بر حل مسئله.....	۲۰۵
۲-۶-۹ معایب روش یادگیری مبتنی بر حل مسئله.....	۲۰۶
۳-۶-۹ یادگیری مبتنی بر بارش مغزی.....	۲۰۶
۴-۶-۹ قوانین روش بارش فکری.....	۲۰۷
۵-۶-۹ محاسن.....	۲۰۸
۶-۶-۹ معایب.....	۲۰۸
خلاصه فصل نهم.....	۲۰۹
خودآزمایی چندگزینه‌ای فصل نهم.....	۲۱۱
خودآزمایی تشریحی فصل نهم.....	۲۱۱
فصل دهم. مدیریت کلاس.....	۲۱۳
هدف‌های مدیریت کلاس.....	۲۱۳
مقدمه.....	۲۱۳
۱-۱۰ هدف‌های مدیریت کلاس.....	۲۱۴
۲-۱۰ اصول مدیریت کلاس.....	۲۱۵
۱-۲-۱۰ سبک مدیریت کلاس.....	۲۱۵
۳-۱۰ روش‌های مدیریت کلاس.....	۲۱۶
۱-۳-۱۰ روش رفتارگریانه.....	۲۱۶
۲-۳-۱۰ روش تعامل‌گریانه.....	۲۱۷
۳-۳-۱۰ روش غیرمداخله‌جو.....	۲۱۷
۴-۱۰ ترغیب دانش‌آموزان به همکاری.....	۲۱۸
۵-۱۰ عوامل مؤثر بر مدیریت کلاس در سه قسمت به شرح زیر طبقه‌بندی می‌شود.....	۲۱۹
۱-۵-۱۰ ویژگی‌های شخصیتی معلم.....	۲۲۰
۲-۵-۱۰ روش‌های تدریس.....	۲۲۰
۳-۵-۱۰ فنون تدریس.....	۲۲۱
۴-۵-۱۰ آموزش و جو کلاسی مثبت.....	۲۲۲
۶-۱۰ مدیریت رفتار خود.....	۲۲۳
۷-۱۰ طراحی محیط فیزیکی کلاس.....	۲۲۵
۱-۷-۱۰ سبک چیش کلاس.....	۲۲۶
۸-۱۰ بی‌انضباطی دانش‌آموزان و راه‌های برخورد با آن.....	۲۲۸
۱-۸-۱۰ مداخلات جزئی.....	۲۲۸
۲-۸-۱۰ مداخلات متوسط.....	۲۲۹
خلاصه فصل دهم.....	۲۳۰
خودآزمایی چهارگزینه‌ای فصل دهم.....	۲۳۲
خودآزمایی تشریحی فصل دهم.....	۲۳۳
فصل یازدهم. نقش سنجش در یادگیری.....	۲۳۵
هدف‌های یادگیری.....	۲۳۵

۲۳۵	مقدمه
۲۳۶	۱-۱۱ هدف های سنجش
۲۳۷	۲-۱۱ جهت دهمی به آموزش از طریق طراحی سؤال خوب
۲۳۷	۳-۱۱ ویژگی های ابزار سنجش
۲۳۸	۴-۱۱ طبقه بندی هدف های آموزشی
۲۳۹	۵-۱۱ نقشه ی آزمون یا جدول مشخصات
۲۴۱	۱-۵-۱۱ بعد محتوا
۲۴۱	۲-۵-۱۱ بعد هدف (طبقات)
۲۴۱	۶-۱۱ انواع آزمون از نظر ساخت
۲۴۱	۱-۶-۱۱ آزمون های معلم ساخته
۲۴۲	۲-۶-۱۱ آزمون های هنجاری یا استاندارد
۲۴۳	۳-۶-۱۱ آزمون های پیشرفت تحصیلی از نظر تهیه ی پاسخ
۲۴۴	۴-۶-۱۱ تقسیم بندی آزمون های عینی
۲۴۴	۱-۷-۱۱ سؤال های صحیح - غلط
۲۴۵	۲-۷-۱۱ سؤال های چندگزینه ای
۲۴۵	۳-۷-۱۱ سؤال های چندگزینه ای
۲۴۶	۸-۱۱ آزمون های سبک
۲۴۷	۱-۸-۱۱ انواع آزمون های سبک
۲۴۷	۲-۸-۱۱ آزمون های سبک
۲۴۸	۳-۸-۱۱ آزمون های سبک
۲۴۸	۴-۸-۱۱ سنجش کارپوشه
۲۴۹	۹-۱۱ روایی سؤال
۲۴۹	۱۰-۱۱ پایایی سؤال
۲۵۰	۱۱-۱۱ عملی بودن
۲۵۱	۱۲-۱۱ ارزشیابی تکوینی، تشخیصی و تراکمی
۲۵۱	۱-۱۲-۱۱ ارزشیابی تکوینی
۲۵۴	۲-۱۲-۱۱ ارزشیابی تشخیصی
۲۵۴	۳-۱۲-۱۱ ارزشیابی تراکمی
۲۵۴	۱۳-۱۱ شرکت دادن دانش آموزان در ارزشیابی
۲۵۶	۱۴-۱۱ بازخوردهای مؤثر معلم
۲۵۷	۱۵-۱۱ مهارت خود ارزشیابی
۲۵۸	خلاصه فصل یازدهم
۲۵۹	خودآزمایی چهارگزینه ای فصل یازدهم
۲۶۰	خودآزمایی تشریحی فصل یازدهم
۲۶۱	فصل دوازدهم. اصول تربیت و تحلیل روان شناختی آن از دیدگاه اسلام
۲۶۱	هدف های یادگیری
۲۶۱	مقدمه
۲۶۲	۱-۱۲ مفهوم تربیت
۲۶۳	۲-۱۲ موضوع تربیت
۲۶۳	۳-۱۲ ضرورت تعلیم و تربیت
۲۶۴	۴-۱۲ دیدگاه اسلام در خصوص تربیت
۲۶۴	۵-۱۲ رابطه ی تعلیم و تربیت از دیدگاه اسلام

۲۶۴	۱۲-۶ آیات قرآن در زمینه تعلیم و تربیت.....
۲۶۴	۱۲-۶-۱ هدف این آیات.....
۲۶۵	۱۲-۷ هدف تربیت.....
۲۶۶	۱۲-۸ هدف تعلیم و تربیت از دیدگاه اسلام.....
۲۶۶	۱۲-۸-۱ تعلیم و تربیت فرد درباره خدا.....
۲۶۶	۱۲-۸-۲ تعلیم و تربیت فرد درباره خود.....
۲۶۷	۱۲-۸-۳ تعلیم و تربیت فرد درباره طبیعت.....
۲۶۷	۱۲-۸-۴ تعلیم و تربیت درباره جامعه.....
۲۶۸	۱۲-۹ اصول تربیت اسلامی از دیدگاه شهید مطهری.....
۲۶۸	۱۲-۹-۱ اصل اول: هماهنگی با فطرت.....
۲۶۹	۱۲-۹-۲ اصل دوم: اعتدال.....
۲۶۹	۱۲-۹-۳ اصل سوم: جامع‌نگری.....
۲۷۰	۱۲-۹-۴ اصل چهارم: تأمین نیازهای واقعی.....
۲۷۰	۱۲-۹-۵ اصل پنجم: تأکید به تربیت دوره کودکی.....
۲۷۱	۱۲-۹-۶ اصل ششم: فکر و تعقل.....
۲۷۱	۱۲-۹-۷ اصل هفتم: اتزک.....
۲۷۲	۱۲-۹-۸ اصل هشتم: بهره‌گیری از اراده.....
۲۷۲	۱۲-۹-۹ اصل نهم: تلاش در راستای علم و عقل.....
۲۷۳	۱۲-۹-۱۰ اصل دهم: اصلاح و ایجاد زمینه.....
۲۷۳	۱۲-۹-۱۱ اصل یازدهم: تغییر ظاهر و ته‌ترا باطن.....
۲۷۳	۱۲-۹-۱۲ اصل دوازدهم: رعایت تفاوت‌های فردی.....
۲۷۴	۱۲-۹-۱۳ اصل سیزدهم: مسئولیت.....
۲۷۴	۱۲-۹-۱۴ اصل چهاردهم: تدرج.....
۲۷۴	۱۲-۹-۱۵ اصل پانزدهم: محبت و استفاده از عطف آموزش‌گیرنده.....
۲۷۵	۱۲-۹-۱۶ اصل شانزدهم: تسهیل و مسامحت.....
۲۷۵	۱۲-۹-۱۷ اصل هفدهم: مداومت و محافظت.....
۲۷۶	۱۲-۱۰ قرآن و تربیت.....
۲۷۶	۱۲-۱۰-۱ هدف‌های تربیتی از دیدگاه اسلامی.....
۲۷۶	۱۲-۱۱ تعلیم و تربیت.....
۲۷۷	۱۲-۱۲ روش‌های عملی تربیت اسلامی.....
۲۷۸	۱۲-۱۲-۱ روش‌های ایجادي.....
۲۷۹	خلاصه فصل دوازدهم.....
۲۸۱	خودآزمایی چهارگزینه‌ای فصل دوازدهم.....
۲۸۲	خودآزمایی تشریحی فصل دوازدهم.....
۲۸۳	پاسخنامه خودآزمایی چهارگزینه‌ای.....
۲۸۵	منابع.....

پیشگفتار

اکثر روان‌شناسان، روان‌شناسی را به عنوان علم مطالعه رفتار و فرایندهای ذهنی تعریف کرده‌اند. روان‌شناسی تربیتی، عنوان شاخه‌ای از علم روان‌شناسی به مطالعه آن دسته از رفتارها و فرایندهای ذهنی می‌پردازد که به یادگیری و آموزش مربوط است. روان‌شناسی تربیتی، امروزه به عنوان یک رشته علمی دارای نظریه‌ها و روش‌های پژوهشی خاص خودش می‌باشد. این رشته علمی به درک فرایندهای اساسی درگیر در یادگیری و بهبود فعالیت‌های یادگیری و آموزش کمک می‌کند. به عبارت دیگر روان‌شناسی تربیتی به توسعه دانش، مهارت‌ها و نگرش‌های حرفه‌ای لازم برای تدریس اثربخش می‌پردازد. تدریس اثربخش به دلیل پیچیدگی‌های خاص و تفاوت‌های فردی یادگیرندگان ظرافت‌های خاصی را لازم دارد؛ بنابراین، معلمان اثربخش باید از انواع مختلف دانش حرفه‌ای نظیر دانش محتوایی دروس، دانش معرفی، آموزشگری، دانش آموزشگری عمومی، دانش یادگیرندگان و یادگیری، و همچنین از مهارت‌های حرفه‌ای نظیر مهارت‌های برنامه‌ریزی، ارتباطی، انگیزشی، مدیریتی، سنجشی و فناوری برخوردار باشند. افزون بر این‌ها موفقیت در این کار به تعهد و انگیزه معلمان وابسته است؛ بنابراین، در این کتاب سعی شده‌است برای کمک به ایجاد و بهبود چنین مهارت‌هایی از یافته‌های شاخه‌های دیگر روان‌شناسی از قبیل روان‌شناسی رشد، روان‌شناسی یادگیری، روان‌شناسی تفاوت‌های فردی، و... استفاده شود. همچنین در این کتاب نتایج پژوهش‌های انجام گرفته در این حوزه‌ها به همراه نظریه‌های زیربنایی و

همچنین کاربردهای آن‌ها مطرح شده‌اند، به عبارت دیگر، نظریه و عمل در این متن درهم ادغام شده است.

بسیاری از خوانندگان این کتاب، واحد درسی روان‌شناسی تربیتی را به عنوان بخشی از آمادگی حرفه‌ای خودشان در دوره‌های کارشناسی روان‌شناسی و علوم تربیتی انتخاب می‌کنند. هیچ پیشینه‌ای در روان‌شناسی یا علوم تربیتی برای درک مفاهیم مطرح در این کتاب ضروری نیست. تلاش مؤلفان بر این بوده است که مطالب را به ساده‌ترین صورت ممکن در اختیار شما قرار دهند.

نکته است این کتاب برای دانشجویان رشته‌های روان‌شناسی و علوم تربیتی مفید واقع شود. بدون شک هیچ اثر علمی بدون نقص و خالی از اشکال نخواهد بود، بدین لحاظ از همکاران محترم و دانشجویان عزیز که کتاب حاضر را مطالعه یا تدریس می‌کنند خواهش می‌شود با ارائه نظرها و پیشنهادها ارزشمند خودشان، مؤلفان را در رفع کاستی‌ها یاری دهند.

مؤلفان

تابستان ۱۳۹۵